

SAMOCCHODY POŻARNICZE

Państwowe i ochotnicze straże pożarne dysponują obecnie wieloma typami pojazdów pożarniczych, różniących się przeznaczeniem, wyposażeniem, wielkością oraz innymi istotnymi cechami. Spróbujmy zatem dokonać podstawowego podziału i przybliżyć sobie ważniejsze informacje o częściej spotykanych samochodach.

Podstawowy podział rozdziela je na dwie grupy: gaśnicze i specjalne. Chcąc więc określić pojazdy symbolem literowym powinniśmy na początku skrótu literowego umieścić literę "G" (gaśniczy) lub "S" (specjalny). Spośród samochodów gaśniczych wyodrębniamy przede wszystkim: wodno-pianowe i proszkowe. Wodno-pianowe zaś dzielimy na: lekkie, średnie, ciężkie. Pojazdy specjalne dzieli się ze względu na przeznaczenie.

SAMOCCHODY GAŚNICZE

Przystosowane są do przewożenia ludzi, sprzętu i środków gaśniczych. Wyposażenie tych samochodów powinno umożliwić załodze prowadzenie samodzielnych działań ratowniczo-gaśniczych.

Lekki samochód gaśniczy GLM

Najstarsze tego typu pojazdy zbudowane są na podwoziu żuk A 06 lub żuk A 15. Obecnie najpowszechniej wykorzystuje się na podwozie lublin II i lublin III. Wyposażenie podstawowe składa się z: motopompy M 8/8, węży tłocznych W-75-200 m i W-52-100 m, węży ssawnych, drabiny nasadkowej i kompletnej armatury wodnej. Samochód przystosowany jest do przewozu 6 strażaków. W przypadku dobrego dostępu do źródła wody może służyć do samodzielnego wykonywania zadań ratowniczo-gaśniczych. Przy braku wody załoga współdziała z innymi jednostkami.

Samochód gaśniczy GBAM 2/8+8

Jest to pojazd o bardzo starej konstrukcji na podwoziu stara A 26R Niemniej funkcjonuje jeszcze w niejednej ochotniczej straży pożarnej. Wyposażony jest m.in. w zbiornik wodny o pojemności 2000 l, zbiornik na środek pianotwórczy, w autopompę A 8/8 o nominalnej wydajności 800 l/min, motopompę typu M 8/8 o takiej samej wydajności, działko wodno-pianowe, 200 m węży W-75 zwiniętych na dwóch zwijadłach oraz 100 m węży W-52, drabinę dwuprzęsłową wysuwaną D 10W, zbiornik składany o poj. 3000 l, armaturę wodną i sprzęt burzący. Załogę stanowi sześciu strażaków, którzy mogą samodzielnie wykonywać zadania ratowniczo-gaśnicze.

Samochód GBA 2,5/16 typ 005

Wyposażony jest m.in. w zbiornik wodny o poj. 2500 l oraz zbiornik na środek pianotwórczy o poj. 250 l, autopompę A 16/8 o wydajności 1600 l/min i działko wodno-pianowe o takiej samej wydajności. W przedziale autopompy znajduje się urządzenie szybkiego natarcia, w skrytkach zaś są węże tłoczne w ilości: W-75 260 m, W-52-160 m oraz węże ssawne. W samochodzie umieszczona jest także pełna

armatura wodna. Załogę tworzy sześciu strażaków zdolnych do samodzielnego prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych. Zbudowany jest na podwoziu stara 244.

Samochód GCBA 6/32 typ 004

Zabudowa wykonana jest na podwoziu jelicza 315 M. Nośność wynosząca 9400 kg stawia go w kategorii pojazdów ciężkich. Główne wyposażenie stanowią: zbiornik wodny o pojemności 6000 l, zbiornik na środek pianotwórczy o poj. 600l, autopompa A 32/8 o wydajności 3200 l/min, działko wodno-pianowe o wydajności 2400 l/min. W pojeździe przewożone są także węże tłoczne W-75 (200 m) i W-52 (160 m), węże ssawne, a także kompletna armatura wodna. Załogę stanowi czterech strażaków.

Samochody gaśnicze proszkowe

Mogą być wykorzystywane do prowadzenia samodzielnych działań lub do wspierania innych jednostek. Przydatne są szczególnie przy pożarach cieczy i gazów palnych. Można je też wykorzystywać efektywnie do gaszenia dużych urządzeń energetycznych. Prądy proszku gaśniczego mogą być podawane za pomocą zamontowanego na stałe działka lub przy wykorzystaniu prądownic i linii szybkiego natarcia.

Samochód GPr 1500

Budowany był na podwoziu stara A 29. Mogło być wykorzystane oczywiście inne podwozie. Wyposażenie stanowią 2 zbiorniki proszku po 750 kg. Urządzenie szybkiego natarcia składa się z 2 węży o dt. 30 m każdy i z dwóch prądownic proszkowych o wydajności 5 kg/s.

Samochód GPr 3000

Najczęściej konstruowany był na podwoziu jelicza 315 M. Pojazd wyposażony jest w zbiornik proszku o poj. 3000 kg, 6 butli z azotem o pojemności 50 l każda, działko proszkowe o wydajności 31 kg/s oraz urządzenie szybkiego natarcia o wydajności jak w GPr1500.

SAMOCODY SPECJALNE

Służą do przewożenia ludzi i sprzętu potrzebnego do wykonywania zadań specjalnych podczas różnych akcji ratowniczych. Nazwy poszczególnych samochodów odnoszą się do głównego celu działań.

Samochód dowodzenia i łączności SDŁ

Do wypełnienia funkcji dowodzenia i łączności wykorzystuje się przede wszystkim pojazdy terenowe. Niemniej można w strażach spotkać samochody SDŁ bardzo różnych typów, np.: żuki, lubliny, stary, jelicze, kamazy, tatry i inne. Zasadnicze wyposażenie pojazdów stanowią: radiotelefon samochodowy, cztery radiotelefony przenośne, ładowarki do radiotelefonów i latarek akumulatorowych, urządzenia nagłaśniające, teleskopowy maszt antenowy i oświetleniowy, agregat prądotwórczy. Dodatkowym wyposażeniem może być kamera, magnetowid, aparat fotograficzny itp.

Samochód oświetleniowy SOn

Budowany jest najczęściej na podwoziach samochodów półciężarowych, furgonów. Jego zasadniczym wyposażeniem jest trójfazowy agregat prądowczy o dużej mocy wysuwany maszt oświetleniowy, zestaw przenośnych masztów oświetleniowych, halogeny oraz odpowiednia ilość bębnow z przewodami. Samochody SOn służą do oświetlania terenu akcji ratowniczo-gaśniczej w warunkach ograniczonej widoczności.

Samochód podnośnik hydrauliczny SH 18

Podnośniki hydrauliczne SH 18 służą do prowadzenia działań na znacznej wysokości oraz ratowania zagrożonych osób z wyższych kondygnacji. Ramię podnośnika pozwala na pracę na wysokości do 18 m. Na końcu ramienia umieszczona jest platforma ratownicza o nośności 250 kg. Podnośnik umożliwia gaszenie wodą z platformy ratowniczej przy wykorzystaniu sztywnego przewodu stalowego umieszczonego przy ramieniu.

Lekki samochód ratownictwa drogowego SRD

Budowany jest zazwyczaj na podwoziu lekkiego samochodu terenowego. Wyposażony jest głównie w zestawy sprzętu do cięcia i rozpierania, aparaty powietrzne do oddychania, pneumatyczne poduszki do podnoszenia, pily do cięcia stali i betonu, agregat prądowczy maszt oświetleniowy, środki neutralizujące oraz sprzęt medyczny. Służy do usuwania skutków kolizji drogowych, ratowania ludzi uwięzionych w pojazdach w wyniku wypadku.

Samochody chemiczne SLR chem, SCR chem

Stosowane są do usuwania skutków katastrof drogowych, kolejowych i innych, w wyniku których może dojść do skażenia środowiska substancjami chemicznymi. Najczęściej buduje się je na podwoziach samochodów terenowych. Głównym wyposażeniem są: ubrania gazoszczelne, aparaty izolujące, przyrządy do rozpoznawania skażeń, pompy do wypompowywania i przepompowywania substancji chemicznych, środki wiążące. Ponadto w samochodach tego typu przewozi się sprzęt oświetleniowy, łączności radiowej, apteczkę, generator prądowczy poduszki pneumatyczne oraz sprzęt do zabezpieczenia terenu akcji.

Oznaczenia pojazdów strażackich

- pierwsza litera w skrócie określa rodzaj samochodu

G - gaśniczy

S - specjalny

- druga litera oznacza ciężkość samochodu

L - lekki (do 4 ton)

C - ciężki (powyżej 4 ton)

- następne litery określają bliższe dane - w przypadku samochodów gaśniczych:

B - zbiornik na wodę

A - autopompa (pompa napędzana silnikiem samochodu)

M - motopompa (pompa napędzana własnym silnikiem)

Pr - zbiornik na proszek

- cyfry oznaczają:
- pierwsza pojemność zbiornika w metrach sześciennych
- druga wydajność autopompy w hl/min
- druga wydajność motopompy w hl/min

Np.: GBAM 2,8/16/8 - oznacza średni samochód gaśniczy ze zbiornikiem na wodę o pojemności 2800 l., autopompą o wydajności 1600 l. na minutę, i motopompą o wydajności 800 l. na minutę. Każdy samochód gaśniczy ma także zbiornik środka pianotwórczego, którego pojemność wynosi standardowo 10% pojemności zbiornika na wodę, czyli w powyższym wypadku - 280 l.

Samochody specjalne mają oznaczenia określające ich rodzaj:

D - drabina (cyfra określa długość w metrach)

H - podnośnik hydrauliczny (cyfra określa długość w metrach)

Rd - ratownictwo drogowe

Rt - ratownictwo techniczne

Rchem - ratownictwo chemiczne

Dz - dźwig (cyfra określa udźwig w tonach)

Dł - dowodzenia i łączności

W - wężowy

Op - operacyjny

Rwod - ratownictwo wodne

Rekol - ratownictwo ekologiczne

San - sanitarka (ambulans)